

گوں کماش ابرم بلوچ ء گلگدارے

سگار پینل

سگار پینل: وانوکانء وتی سیاسی سپرء باروء چیزے بہ گش، ہما کجام پگر ء ہیال بوتگ آنت کہ ترا گوں بی ایس او آزادء ہمگرنچ اش کتگ؟

ابرم بلوچ: استیں بلوچ راجی آجوئی جنز ہاسکار اکبر خان بگٹی ء چیئرمین غلام محمدء نمیرانیء پد پوشیں بلوچ گسے نیست آت کہ آ گوں اے جنگء عملی یا کہ اخلاقی بستارء سیادی مہ دار ایت۔ مئے اسکولء زمانگ آت، ہمے جاوراں چمء وت گندگء آتیں ء ہمے جاورانی تہء ردگ ء مزن بوگء آتیں۔ چہ ہما میتگء کہ من سیادی داراں اودء سیاسی چست ء آیر گیش بوتگ آنت، شریں سیاسی چاگردے (ماحولے) جوڑ آت۔ چہ ہمے چاگرداں مارا پہ ہیل کنگ، دربرگ ء دیمء روگء ہاترء سک باز موہ رست۔ بی ایس اوء سرکل، زیرشانی، روانک، جلسہ ء جلوس ما مدام ایشانی تہء گیشا گیش بہر زرت ء گوں بی ایس اوء نزیک ہوان آتیں ء ہمے چاگرد ء جاوراں گوں بلوچ راجی آجوئی جنزء مئے سیادی یے جوڑ کت۔ 2008 داں 2009ء من ہیتمی یا کہ ہشتمی تبک (جماعت) ء وانگء اتاں، باقاعدہ بی ایس اوء باسکی زرت۔ وھد گوزان بوت، دژمنء زوراکی گیش ہوان بوت آنت بلے مئے سپر گوں بی ایس اوء جتائیں سیاسی ء راجمانی چست ء ایراں جنزان آت۔ 2009 بگر داں 2011ء من بنزہ ء ہنکینء جتا جتائیں اگدہانی سرء کار کتگ ء 2011ء گڈسرء گلء بنجابی جوڑشت (اسٹریکچر) ہلاس کنگ بوت ء یک آرگنائزنگ باڑی یے جوڑ کنگبوت، ہمے وھداں من وتی ہنکینء ہنکینی (زونل) آرگنائزر گچین کنگ ہوتاں، چہ ایشیء پد گڑا سرجمیں ہشت سالان یک پیمء من گلء جتا جتائیں بنجابی اگدہانی سرء کار کتگ ء 2020ء گلء بنجابی لس مجلسء گلء بنجابی کماش گچین کنگ ہوتاں۔

دومی اگاں من رد مہ ہاں منی بلوچ جنزء بہر بوگء بگر دانکہ مرچی ئیں چست ء ایرانی بنزہ منی ہیالاں منی پگر نہ بوتگ بہ گندئے زمین دوستیء جذبگ بوتگ۔ چیا کہ پگر یک مزنیں چیزے، پگری بوگء ہاترء مزنیں پندے برگ لوٹ ایت۔ منء ہمے زمین دوستیء جذبگء داں روچء مرچیء داشتگ، پگری جوڑ بوگء ہاترء انگت مزنیں پندے برگ لوٹ ایت۔

سگار پینل: یک مزنیں مدتے بیت کہ بی ایس او آزادء لیڈرشپ چہ میڈیاء دور انت، آ توری پرنٹ میڈیا بہ بیت یا کہ الیکٹرونک ایشیء سوہ چے آنت؟

ابرم بلوچ: اے گلء حکمت عملی یے، 2012ء گلء ہمے حکمت عملی جوڑ کتگ ء دانکہ روچء مرچیء ہمے حکمت عملیء سرء کارء انت۔ چوشکہ 2009ء پد دژمنء وتی سرجمیں زور جتگ کہ گلء ہلاس بہ کنت، گلء سرء مزنیں کریک ڈاون ئے جنگ بندات کت، یک مزنیں کساسےء گلء زمہ واریں سنگت زورانسری بیگواہ کنگ ء نمیران کنگ بوت آنت ء ہمک روچء بنیادء اے جاورانی تہء نرندی آھگء آت۔ پوشیں جاوراں

یک آشوبی گلے بستارے بی ایس اوے اے هیال گور ات کہ زندگ بوگ ے پہ راجی جنزہ ہاترے کار کنگ ے گیش درکار انت۔ بوت کنت کہ رسانکدرے آہگ ے وتی زلورت است انت بلے مئے کرے دگہ چوشیں پازیں طریقہ کار بوتگ ے است انت کہ چرایانی وسیلہ ما وتی ورنہ ے مہلوک ے گورے سر بوت کنیں۔ گلے کرے مسترین سوب ہمے بوتگ کہ آئی ے وتی طریقہ کارانی تہ ے مٹی اورتگ ے ما ہمے سرپد بئیں کہ اے ہکمت عملی پہ گلے ہاترے یک مزین سوہندی یے بوتگ ے است انت۔

سگار پینل: استین نودربرسیاست چہ گوست ے بزانکہ 2006 ے رند ے نودربرسیاست ے میان ے پرک ے تپاوت چے است انت، گیش دیمروئی ے نیمگ ے شتگ یا کہ نزوریانی آماچ انت، اے باروے تو چے گش ئے؟

ابرم بلوچ: ہرچ وھد ے زمانگ ے وتی راستی یے بیت، آھچر گوں یکیں چم ے چارگ نہ بیت۔ 2006 ے پیسر اے چاگرد ے وتی راستی ے جاور بوتگ انت، ام آ زمانگ ے وتی نزوری ے شری ہم بوتگ انت ے مروچیگیں زمانگ ے وتی نزوری ے شری انت۔ ما ایشاں یک پیم ے چار ات ے سرپد بوت نہ کنیں بلکیں اے جتا جتا وانگ ے سرپد بوگ لوٹ انت۔ اگاں نہ کسے ایشاں یکیں چم ے چارگ ے جہد ے بہ کنت گڑا آ ہمے سرپد بیت کہ چہ گوستگیں زمانگ ے استین زمانگ شرتر انت یا کہ کسے چوش اوں جیڑ ات کنت کہ چہ استین زمانگ ے گوستگیں زمانگ شرتر بوتگ بلے منی نزیک ے راستی ایش انت کہ ما چہ ارتقائی دورے ے گوزگ ے انت، ہرچ زمانگ گوں دومی زمانگ بندوک انت۔ گوست ے نزوری بہ بنت یا کہ شری مئے ردوم چہ ہمایاں بوتگ۔

گوست ے باریگ بزانکہ استین بلوچ جنزہ بندات بوگ ے رند بلوچ سیاست ے سرجمیں چاگرد ہمے رنگ ے ردوم زوران بوت کہ آئی ے سیاسی اڑاند (تضاد) ے پیچ ے تاب گیشینان گت انت۔ نودربرسیاست راجی سیاست ے بہرے، چہ آئی ے ڈن ے چیزے نہ ات، ہمے ہاترے نودربرسیاست ے ہم ہرچ کہ پیچ ے تابے است ات آ گیشاں بوت انت، چوشکہ ایشی ے مسترین دروران چہ یکے بی ایس او آزاد ے جوڑ بوگ انت۔ چوشکہ 2009 ے پیسر بلوچ نودربرسیاست ے چوشیں مزین کریک ڈاؤن ے دژمن ے زوراکی ے تجربت نیست ات، ہمے جاورانی سوب ے بے کساس ورنہ گوں بلوچ نودربرسیاست ے ہمگرنچ بوت انت۔ بلے وھدے کہ دژمن ے زوراکیانی تہ ے گیشی ے ترندی اتک گڑا پھتگ ے مہکمیں سنگت اوشتات انت ے نزوریں مردم پشت کنز ات انت، چہ اد ے چیز گیشتر گیشاں بوت انت، راہ تچک بوان بوت انت۔ چو کہ پیسر ے ورنہ جاور ے جزباتانی بنیات ے بی ایس او بہر بوت انت ے پدا کسانیں نگیگی ے بنیات ے پشت کنز ات انت۔ چہ ہمے تجرباتانی گوزگ ے رند مرچی ورنہ جوناں کوپگ دیگ ے انت، گار ے بیگواہ بوہگ انت، دژمن ے زوراکیانی دیمپانی کنگ ے انت بلے انگت اوشتاتگ انت ے اے درستیں چیزانی گندگ ے دیمپان بوگ ے رند اوں آ بی ایس او بہر بوگ ے انت ے ہر چونیں ناوش ے ترندیں جاوراں وت ے داشت کنگ ے انت، بزانکہ زیکیں تجربت ے جاوراں مرچیگیں ورنہ پھتہ گتگ انت۔

اے گپ ے ہیال ہم دارگ لوٹ ایت کہ جہد ے امر ہمینکس کہ گیش بوان بیت آئی ے تہ پھتگی گیش بیت، سگ ے اوپار گیش بیت، تجربت گیش بیت گڑا ما گشت کنیں کہ چہ زیکیں تجربت ے جاورانی گوزگ ے رند مروچیگیں بلوچ نودربرسیاست ے پھتگی گیش اتکگ، جہد ے یکشل ے برجہ دارگ ے تجربت بوتگ، سیاست ے

چارگ ۽ تپاسگ ۽ طریقہ کار مٹ بوتگ آنت۔

سگار پینل: آستیں وھدے بی ایس او آزادے کیڈر سازی ۽ عمل چہ گوستے کساس ۽ نزورتر نہ بوتگ؟
چوشکہ گوستگیں وھدے ھاسکار 2006 یا 2008 ۽ سیاسی دورانیہ ۽ بی ایس او آزادے بلائیں
لیڈر شپے گندگ ۽ کیت کہ آھانی بلوچ سیاست ۽ سرے یک بلائیں دزر سے بوتگ، بلے کسانیں مدتے
بیت کہ بی ایس او آزادے نیمگ ۽ چوشیں کیڈرے گندگ نہ بیت؟ ما ایشی ۽ نزوری یے سرپد بوت
کنیں؟

ابرم بلوچ: زی پہ کار کنگ ۽ ھاترے موہ باز بوتگ، بازیں کارے گوں ارزانی ۽ کنگ بوتگ ۽ درستیں کار سرزابرے
کنگ بوتگ آنت۔ مرچی ئیں ۽ زیکیں زمانگ ۽ جاورانی نیام ۽ پرک آست آنت، زیکیں روچاں کسان کسانیں
کار ھم درا بوتگ آنت ۽ ما کسان کسانیں کار وتی گتگ آنت ۽ آھانی سرے پھر بستگ، بلے مرچی جاورانی
لوٹ ھمیش آنت کہ تو مزنیں کار ھم زاهر کت نہ کن ئے ۽ وتی کت نہ کن ئے۔ بی ایس او آزادے کیڈر سازی ۽
عمل مروچی ھم برجہ آنت، بی ایس او آزادے کیڈر مروچی ھم بلوچ راجی جنزے جتائیں ادارہانی تہ شریں
کردے پیلو کنگ ۽ آنت۔ بلے مروچی ئیں کیڈر راجی جنزے لوٹانی بنیات ۽ سرزابرے کارے نہ آنت ۽ ھمے زلورتانی
سوب ۽ وتی پچارے پدر کت نہ کن آنت۔ منی دل ۽ اے چیز اہم نہ آنت، اہم ترین چیز کارے جند
آنت ۽ بی ایس او کیڈر بلوچ سیاست ۽ وتی شریں کردے پیلو کنگ ۽ آنت۔

سگار پینل: بی ایس او آزادے ھمک وھدے آستانی راھبندے بہر بوگ ۽ سرے ترندیں پالیسی داشتگ،
کسانیں وھدے بیت سی ایس ایس ۽ استان ۽ ایدگ ادارہانی نیمگ ۽ بلوچ نودربرانی رجحان گیش
بوان آنت یا کنگ بوگ ۽ آنت، ایشی ۽ سوب چے آنت، اے ردے بی ایس او ۽ کار نزور بوتگ آنت؟

ابرم بلوچ: چونھا کالونیل ایجوکیشن سسٹم ۽ جند ھمے رنگ ۽ بیت - کالونیل ایجوکیشن سسٹم نودربرانی
نیام ۽ ریس ۽ چاگردے جوڈ کنت، آھانی نگدی ۽ ساچستی بودناکیاں (صلاحیت) ھلاس کنت، آھاں تہنا پہ
وتی ریاستی سسٹم ۽ ھاترے مشین جوڑ کنت، سرجمیں دنیا کالونیائی تہ ھمے رنگ ۽ بوتگ ۽ بوگ ۽ آنت۔
پاکستان ھم دراصل ھمے ایجوکیشن سسٹم ۽ سرے کار گتگ ۽ نون چوشکہ ٹیکنالوجی ۽ سوشل میڈیا زمانگ
آنت، ھمے ٹیکنالوجی ۽ سوشل میڈیا سوب ۽ نون اے چیزانی سرے گیش کار کنگ ۽ آنت۔ پاکستان آستیں
وھدے کمیشن کلچرے سرے سک باز وسائل ہرچ کنگ ۽ آنت کہ بلوچ ورنا گیشا گیش پاکستان ۽ مشنیری ۽ بہر
بہ بنت۔ پاکستان ۽ مکسد ھمیش آنت کہ بلوچ نودربرانی نگدی ۽ ساچستی سوچ ۽ پگر نیست ۽ نابود کنگ
بہ بنت، چہ چاگردے راستی ۽ دور دارگ بہ بنت ۽ تہنا پہ پاکستان ۽ مشین جوڑ بہ بنت۔

منی ہیال ۽ اے بی ایس او آزادے بے سوبی نہ آنت، بہ گندے ایشی ۽ جتا جتائیں سوب آنت، ایشی ۽
درستی سوب چارگ لوٹ آنت۔ بی ایس او آزاد مروچی ھم گوں کمیشن کلچرے ھلاپ ۽ گوں ترندی ۽ کار

کنگہ انت، بلوچ ورنابانی نیام راستیں وانگی چاگردے جوڑ کنگہ ہاترہ آیاں کالونیل ازم، راجی گلامی ہلاپہ سکین دیگہ آیاں شریں ہ باسمائیں سیاسی ورنہ جوڑ کنگہ ہاترہ لیٹریچرہ سرہ کار کنگہ انت، اسٹیڈی سرکلہ سرہ کار کنگہ انت، سیاسی چاگردے جوڑ کنگہ سرہ کار کنگہ انت۔

البتہ ما چہ وتی نزوریاں انکار نہ کنیں، مئے نزوری آست انت، سیاسی چاگردے نزوری آست انت، اے جیڑہہ سرہ انگت سک باز کارہ زلورت آست، مزنیں کسارے آشوبی لیٹریچرہ زلورت آست۔ ما ہمینچو گیش کار کنیں، شریں سیاسی چاگردے جوڑ کنیں، گیش ورناباں وتی لیٹریچرہ سیاسی تراناں سر کت کنیں، ہمینچو گیش ما ورناباں پاکستانہ مشینری بہر بوگہ رکینت کنیں۔

سگار پینل: ما دیستگ بی ایس اوہ مدام کمیشن کلچرہ ایرجتگ کہ چرائیہ بلوچ ورنہ پاکستانی مشینری بہر جوڑ بنت بلے مدرسہ کلچرہ ہلاپہ بی ایس اوہ کدی مزنیں کسارے گپ نہ جتگ، ہالانکہ مدرسہ کلچرہ ہم سی ایس ایس وڑہ ہزاراں بلوچ گونڈوہ ورناباں بلوچ چاگردے سندگہ انت، پاکستان ایشاں وتی مذہبی مشینری بہر جوڑ کنگہ انت ہ بلوچ چاگردے ہلاپہ کار گرگہ انت۔ اے بابت تئی ہیال چہ انت؟

ابرم بلوچ: اے سرجمیں کالونیل ایجوکیشن ڈسکورس انت۔ پاکستان یک ہ دو نہ بہ گندئے مزنیں کسارے ایجوکیشن ڈسکورسانی سرہ کار کنگہ انت۔ مدرسہ کلچرہ ہم کالونیل ایجوکیشنل ڈسکورس بہرے۔ ہمینچو ورنہ کمیشن کنگہ انت، چہ آیاں 80/90 درسد یا چہ ایشاں گیش مدرسہانی تہ وانگہ انت۔ مدرسہ کلچرہ مول ہ مراد ہم ہمیشہ انت کہ بلوچ ورنہ نابود جوڑ کنگہ بہ بنت ہ مرچی دژمن وتی مکسدہ سوہین بوگہ انت، بزائیکہ اگاں کما کم دہ ہزار بلوچ ورنہ مدرسہانی تہ وانگہ انت، چہ ایشاں یکے ہم سائنسدان، پروفیسر، انجینئر، آئی ٹی ایکسپرٹ، ماہر معیشت، ریسریچر، دگہ ہما پڑ کہ چاگردی ہ راجی دیمروئیہ آہانی زلورت انت، جوڑ بوگہ نہ انت۔ بہ گندئے انچیں نابودیں پدیرچے جوڑ بوگہ انت کہ آنہ پہ وت ہ وتی کہولہ چیزے کت کنگہ انت ہ نئییکہ پہ وتی چاگردہ راجہ چیزے کت کنگہ انت۔

بی ایس اوہ ہوار سرجمیں بلوچ سیاست اے جیڑہہ کدی ہم راجی جیڑے سرید نہ بوتگ، بہ گندئے مدام ہمے بیانہہ دیمہ آورتگ کہ مذہب حساسیں جیڑے آئیہ سرہ گپ جنگ نہ بیت۔ چہ مئے بیانہہ پاکستانہ پائنگ چست کتگ ہ مذہبی ڈسکورسانی سرہ کار کتگ، نوں مروچی ما گندہ این کہ ہمے مذہبی ڈسکورسہ روتگ چہ پیم توانا ہ مہکم بوگہ انت۔ ہزارانی حسابہ ورنہ نابود ہ بے کار کنگہ بوتگ انت ہ بوگہ انت، چاگردی ہ راجی دیمروئی گوں ہمے ورناباں بندوک انت۔ وھدے کہ اینکسیں مزنیں کسارے ورنہ نابود ہ بے کار کنگہ بہ بنت گڑا چرائیہ سرجمیں چاگرد متاثر بیت۔ ما مدام یک نعرہ جنان کہ بلوچ چاگرد مذہبی چاگردے نہ ات، بہ گندئے سیکولرے چاگردے، اے گپ راست انت کہ بلوچ چاگرد مذہبی چاگردے نہ بوتگ بلے مرچی است انت، مروچی پاکستان مذہبی ڈسکورسہ سرہ مزنیں کسارے کار کنگہ انت۔ مکران بلوچستانہ چہ درستہاں گیش سیکولرے دمگے بوتگ بلے مروچی تو پنجگورہ بہ رو گڑا زان ئے

کہ ما کجا سر کنگ بوتگ این، تربت وڑیں سیاسی مرکزے مزنیں کساسے مدرسہ جوڑ کنگ بوتگ ء مذہبی لیٹریچرے سرے کار بوگے انت ء ورنہ تبلیگے روگے آنت۔

اے گپ راست انت کہ مارا گون ہج مذہبے جیڑہ نیست ء مذہب ء عقیدہ ہرچ انسان ء وتی ذاتی جیڑہ انت، بلے بلوچستان ء پاکستان مذہبے چون کارمرز کنگے انت یا جے پیم مذہبی بنیاتی سرے کالونیل ڈسکورس جوڑ کنگ آنت، آہانی ہلاپے اوشتگ ء کار کنگے سک باز زلورت آست۔ اگاں ما ہمے رنگے ایشاں درگزر بہ کنیں بہ گندے باندا مئے گورے بودناک ء باسمائیں ورنہ پش مہ کپ ایت۔

چوناہا اے گپ دلپروشیء گپ نہ آنت، اے چاگردی جیڑہ آنت، بی ایس اوے ہوار درستیں راجدوستیں گل ء پارٹیاں اے جیڑہ منگ لوٹ آیت ء ایشی ء سرے کار کنگ لوٹ ایت۔ اے ڈسکورس ء دیم دارگ ہم بیت ء اے ہلاس کنگ ہم بوت کنت بلے بندات ء ما ایشی ء یک کالونیل جیڑہے بے من میں ء پدا ایشی ء سرے کار بندات بہ کنیں۔

سگار پینل: بلوچ سیاست ء پجار ادارہانی بنیات ء انت، چوشکہ بی ایس او آزاد، بی این ایم ء ایدگہ ادارہ۔۔۔ بلے استیں وھدے جتائیں راجمانی نپر دیمے آیکے آنت، چوشکہ ملا ہدایت الرحمن۔ اے رویہ دیمترے بلوچ سیاست ء راجمانے مہکم بیت ء اے گل ء پارٹیاں سیاست ء زوال ء سوب جوڑ بوت کنت۔ اے جیڑہے چون چار ئے؟

ابرم بلوچ: بلوچ راجی جنزے پجار مروچی ہم ادارہانی است انت، ادارہ چہ نپرے برز ترانت۔ منی دل ء ہدایت الرحمن ء دیمے آہگ یک سیاسی ابھارے، اے ہمے ابھارے بہر انت۔ وھدے حسابے بوت کنت سیاست ء فرد دیمے بیا آنت، بلے اے فردی سیاست وھدے ہواری ء گار بوان کنت، بلے ادارہ پشت کپ آنت۔ البتہ سیاست ء ہج چیزے امکان رد کنگ نہ بیت، بہ گندے دیمترے بلوچ سیاست ہم ہمے رویہ ء اسر بہ زور ایت ء نپر دیمے بیا آنت ء وتے چہ ادارہاں برزتر بہ لیک آنت، بلے زوتاں چوشیں امکان نیست ء اگاں استیں وھدے ما گون اے درورے بلوچ سیاسی ادارہاں دیم پہ دیم بہ کنیں، منی ہیالے اے گون بلوچ سیاسی ادارہاں انسپ نہ بیت۔ بلوچ سیاسی ادارہانی جہدے سرجمیں دپترے آست، آیاں مزنیں پندے بر اتگ، چہ مزنیں تجربتاں گوستگ آنت، آہانی روتگ سک مہر آنت، زوتاں چوشیں امکان ہج نیست کہ بلوچ سیاسی ادارہ زوال ء نیمگے بہ رو آنت ء آہانی جاہے نپر دیمے بیا آنت۔

سگار پینل: چوشکہ تو گشگے ات ئے فردی سیاست بوت کنت دیمترے بلوچ سیاست ء سرے اثر دور بہ دینت ء فرد وتے چہ ادارہاں برزتر بہ لیک آنت، تئی ہیالے ایشی ء منفی اثرات جے جے بوت کن آنت؟

ابرم بلوچ: نپر ء نپری کرد سیاست ء یک ابرمی راستی یے، بلے پہ چاگردی دیمروئی ء الم انت کہ نپر چہ

ادارہاں بُرز تر مه بیت۔ جہانی سیاست بندپترے اے وڑیں درور باز آنت کہ کجام جاہء نیر چہ ادارہء بُرز تر بوتگ انت آ جاگرد زوالء نیمگء شتگ آنت۔ اگاں باندا بلوچ سیاستء ہمے وڑ بوت گڑا اے روش بلوچ سیاستء چاگردء زوالء نیمگء بارت، چنچو وهدء کربانی پہ ادارہانی مہکم کنگء سرء ہرچ بوتگ یا بلوچ سیاستء چنکس دیمروئی گنگ اے درستاں آپ بارت۔

سگار پینل: بلوچ سیاستء یک رجحانے گندگ بیت سیاست واقعاتانی بنیادء بوگء انت، بلائیں واقعہے بیت گڑا بلوچ مہلوک روڑانی سرء در کیت، بلے کمیں وهدء پد ہمے چست ء ایر بے توار ء گار بنت ء دانکہ دگہ انچیں واقعہے دیمء بئیت۔ ایشیء سوب جے انت؟

ابرم بلوچ: بہ گندئے منی کم علمی بہ بیت بلے منی ہیالء ہمے واقعات انت کہ دیمء کاینت ء چراہاں جنز پاد کیت، سرجمیں سیاسی بندپترے ہمے وڑ بوتگ۔ اکبر خانء شہادت تہنا یک واقعہے بوتگ بلے آئیء سرجمیں بلوچ سیاستء شکل مٹ گت، ہمے وڑء گلام محمدء شہادتء بلوچ چاگردء مزین مٹ ء بدلیء سوب جوڑ بوت۔ بہ گندئے ما ہمے ڈول توقع دار ہیں کہ یک واقعہے سرء کہ مہلوک روڑاں در کپ ایت گڑا سالان سال روڈانی سرء بہ بیت۔ منی دلء اے تہنا واہشتے بوت کنت بلے عملی سورتء نہ چوش بوتگ ء نئیکہ چوش بیت۔ ما گش ہیں کہ واقعات در واقعاتء مہلوک در و کپ انت بلے پدا لہتیں وهدء پد ہاموش بنت، دراسل نہ مہلوک ہاموش بوگء انت ء نئیکہ مہلوک اے چیزاں شמושگء انت، بہ گندئے اے واقعات مہلوکء ذہناں نکش بوگء آنت، اے واقعات مہلوکء تربیتء کنگء آنت۔ چینکس سال انت کہ مہلوک روڈاں در کپگء انت بلے دم برگء نہ انت، ہرچ واقعاتء سرء ما مہلوکء ہما مہکمیں جزبگ ء حوصلہاں دگانی سرء گند ہیں، پرچہ کہ وڑے نہ وڑےء مہلوکء گوما ادارہانی رابطہ کاریء عمل برجہ انت، اے ہمے تسلسلء بہر آنت۔ البتہ بلوچ جزء سیاسی ادارہاں گون مہلوکء سیادی گیش کنگی انت، اے سیاستء ہاسین لوٹ آنت ء مئے سیاستء ہمے چیزء تقاضء ہم کنت۔ پرچہ کہ لس مہلوکء گورء سریدی و بیت، شرء ہرابء پجار ات کت کنت بلے زلمء ہلاپء اوشتگء طریقہ کار ء یکشلء جہدء برجہ دارگء سرء سوچ چہ ادارہانی نیمگء دیگ بیت۔

سگار پینل: چوشکہ تو واقعات در واقعاتانی سرء گپء ات ئے، ہمے سئے یا چارسالء میانء بلوچستانء مزین مزین سیاسی واقعات بوتگ آنت بلے بلوچ آجوئی جزء گون بندوکیں سیاسی ادارہانی چوشیں ہاسین کردارے گندگ نہ بیت، سبب جے انت؟

ابرم بلوچ: منی ہیالء ادء مئے زانت ء چشمکء گون کار دار ایت کہ ما چون بلوچ راجی جزء وان ہیں ء جے پیم درشان کن ہیں۔ اگاں ما بلوچ راجی جزء ء سیاسی ادارہاں یک اسٹریکچرل یا پزیکل سورتء وان ہیں یا کہ چار ہیں گڑا ما اے واقعاتانی تہ راجی جزء آئیء ادارہاں دیست کت نہ کنیں بلے اگاں ما راجی جز

ء آئیء ادارہاں ہما پگرء بنیاتء بہ وان این یا کہ بہ چار این کہ آبلوچ چاگردء شنگ ء تالان آنت گڑا ما گشت کنیں کہ اے واقعاتانی ہلاپء مہلوکء ہما ردعمل بوت آنت، آ ردعمل سرجمء بلوچ راجی جنز ء آئیء ادارہانی ہما پگرء برورد بوتگ۔ بلوچ سیاسی ادارہ بہ گندئے اے واقعاتانی نیامء پزیکلی گندگ نہ بوتگ آنت بلے بلوچ سیاسی ادارہ اے سرجمیں دورانیء ساڑی بوتگ آنت۔

سگار پینل: بی ایس او آزادء توکء تئی مسترین تجربت کجام آنت؟

ابرم بلوچ: دم نہ برگء تجربت آنت۔ بی ایس او ء سنگتانی زند ء مرگء نیامء نہ ترسگ ء جہدء یکشلء برجاء دارگ، سکیں کسانیں امرء چہ وتی بالادء مسترین ذمہ واریانی سرجم کنگ ء چہ درستان مسترین چیز جہدء چہ دم نہ برگ، اے منی زندء مسترین تجربت آنت۔

سگار پینل: بی ایس او آزادء واستہ گرانترین وهد کجام بوتگ آنت؟

ابرم بلوچ: منی ہیالء بی ایس او آزادء ہاترء وهد کدی گران نہ بوتگ، پرچہ کہ راجی آجوئی جہد ہمے رنگء بیت۔ راجی آجوئی جہد گون پرایمنی ء پراسائشء بوت نہ کنت، بہ گندئے ہمے رنگء گون آسء گوازی کنگ لوٹ ایت۔ اگاں ما بی ایس او آزادء جاوراں ہما نودربر گروپ کہ پاکستانء کبزہء من آنت، گون ہمایانی جاوراں ہوار کنیں بچار این گڑا بزآنکہ ما رد این۔ جاور شر ء ہراب آہانی ہاترء بنت بلے مئے ہاترء جاور ہمیش آنت کہ ما آہانی دیمپان این۔ بی ایس او آزاد راجی آجوئی لوٹ ایت، پاکستانی کبزہء ہلاپء اوشاتگ، دنیاہ ہچ وڑیں کبزہ گیرء وتی ہلاپء جہد کنوکیں مہلوکء گون نرمیء پیش نہ یتکگ گڑا پاکستان پرچیء مئے گوما گون نرمیء پیش بئیت یا کہ ما چے واستہ چہ پاکستانء نرمیء امیتء بہ دار این؟ منی ہیالء ہما روچء کہ بی ایس او راجی آجوئیء گپ جتگ، آئیء ہلاپء چہ دژمنء نیمگء ہما جاور جوڑ کنگ بوتگ آنت داں مرچیء ہما جاورانی دیمپان آنت۔

سگار پینل: بی ایس اوء نزور کنگء واستہ گیش دژمنء دست مان آنت یا کہ تہی ء وت ماں وتی جیڑہ ء جنجال بوتگ آنت کہ آیاں بی ایس اوء را گیش تاوان داتگ؟

ابرم بلوچ: منی ہیالء دژمن ہرچ وهدء لوٹ ایت ء جہد کنگء آنت کہ بی ایس او نزور بہ پیت۔ بلے اے وتی جاہء تہلیں راستی یے کہ تہی جیڑہ ء جنجالاں بی ایس اوء سرء مزنیں اسرے دور داتگ ء ہمے روشتاں مدام بی ایس او نزور کنگ، اے تہنا بی ایس اوء جیڑہ نہ بوتگ آنت، بہ گندئے سرجمیں بلوچ سیاستء ہمے روش بوتگ آنت ء انگت آست آنت۔ چوشکہ یک ریسےء چاگردےء وتء دارگ، مردماں وتی زیر

آسر دارگ يا آباں کنٹرول کنگ، يکے دو میء جہل جَنگ، يک دو میء پچکاں کپگ ء دگہ ہمے وڑیں بازیں نادراہی ہوار آنت۔ من ہمے سرپد باں راجی آجوئی جہد سکین مزین چیزے، گوں اے وڑیں گونڈیں سوچ ء روشتاں يک گسے ہم چلائینگ نہ بیت۔ بی ایس اوہ ہوار سرحمیں بلوچ سیاسی تنظیم ء پارٹی وتی تہی ء توکی سرکلاں (Internal Circle) يکے دو میء پچکاں کپگ ء يکے دو میء جہل جَنگء بدل ء وتی صلاحیت ء دژمن ہلاپ ء ہرچ بہ کن آنت، گڑا ما اے جہد ء دو گام دیم ء برت ء آوکیں پدريچانی دست ء يک ديمروئی کتگیں جنزے دات کنیں۔

من سرپد باں بی ایس اوہ سنگت ء ایدگہ بلوچ جہدکار وت ء چہ ہمے نادراہی ء دور بہ دار آنت، يا کہ ہمے استیں روشت ء ہلاس کنگ ء جہد ء بہ کن آنت ء آگوں پاک ء پلگاریں پگرے ء وتی سرحمیں بودشتاں راجی جنزے ديمروئی ء سر ء ہرچ بہ کن آنت۔

سگار پینل: بی ایس او آزاد ء سر ء ہمے جست کہ آزادیء پروگرام گوما تعلیمی ادارباں نشت ء سیاست کت نہ کنت، باند آنت ابید ء آزادیء پروگرام ء گوں سیاست بہ کنت، تو چے سرپد بئے پ راجی جہد ء ہاتر ء يک نودربر گلے ء واستہ اژدري انت کہ آزادیء پروگرام ء ہوار بہ زور يت ء دیم ء بہ روت؟

ابرم بلوچ: چونہا اے گپ چہ بن ء رد آنت کہ نودربر راجی آجوئی جہد ء ہمگرنج مہ بیت۔ منی نزیک ء چہ بلوچ ء راجمانی ء سیاسی جاورانی تپاسگ ء اے گپ وت گیش ایت کہ بلوچ چاگرد ء مستریں ء مہکم تریں طبقہ ورن ء نودربر آنت، اے بوت نہ کنت کہ يک چاگردے کہ گلام آنت ء آئی ء مہکمتریں طبقہ ہاموش کنگ ء نادینگ بہ بیت۔ بوت کنت دنیا ء بازیں نامدار یں سوشلسٹ جنزانی تہ ء ورنہانی يا نودربرانی آ کرد نہ بوتگ، بلے بلوچ چاگرد ء وتی راستی آنت، منی نزیک ء چہ درستان گیشتر جہد ہمے نودربراں کنگ لوٹ ایت۔ ورن باصلاحیت آنت، بودناک آنت، زند ء جتائیں تک ء پھناتاں تجربت کنگ ء آنت، گوں ڈنی دنیا ء ہمگرنج آنت۔ راجی آجوئی ء چاگردی ديمروئی ء مستریں بہر گوں ورنہاں بندوک آنت، راجی آجوئی دگہ ڈنی چیزے نہ ات، چاگردی جیڑے۔ اے المی آنت کہ چہ درستان گیش بلوچ ورن ء وتی صلاحیت، علم ء زانت ء راجی آجوئی جہد ء واستہ ہرچ بہ کن آنت، گیشا گیش راجی آجوئی جہد ء زمہ واری بہ زور آنت۔ دو میء گپ کہ گوں اے پروگرام يا کہ طریقہ کار ء بی ایس او آزاد رک ات يا کہ ديمروئی کت نہ کنت، منی ہيال ء چہ بیست سالان برز آنت کہ بی ایس او آزاد گوں آجوئی جہد ء ہمگرنج آنت ء تعلیمی ادارباں نشتگ جہد کنگ ء آنت ء نہ تہنا ہمے بیست سالانی میان ء بی ایس او آزاد رک اتگ، بہ گندئے گیشترم ہکم بوتگ۔ راجی آجوئی جنزے را مہکمیں سنگت داتگ ئے، بلوچ چاگرد ء را سرپدیں ورن ء بکشاتگ، ورنہان ء گیشینتگیں راہ ئے پیش داشتگ ء اے جہد انگت برجاہ آنت۔

سگار پینل: بی ایس اوے بنداتے بگر دانکہ انوں دو بنکی لیکہ دائرہانی تہے گردگے انت، یکے کہ بی ایس اوے بنکی مکسد یک آزاتیں دابےء راجی سیاستے دیمے برگ ء دومی نیمگے اے لیکہ کہ بی ایس اوے اہم یک پارٹیء زیردست بوگ ء سیاست کنگی انت؟ بی ایس او پارٹیء زیراسر بوگ یا نہ بوگے نپ ء تاوان جے انت؟ اے باروے تئی ہیال ء لیکہ جے انت؟

ابرم بلوچ: منی نزدیکے بلوچ چاگرد ء سیاستے راستی ہمیش انت کہ بی ایس او ہچ پیمیں پارٹیء زیر اسر یا کہ ونگ مہ بیت گڑا آ گیشتر گہتریں رنگےء کار کت کنت۔ آئیے دو یا سئے بنکی جیڑہ انت، اولی جیڑہ ایش انت کہ بلوچ چاگردےء پارلیمانی ء غیر پارلیمانی پارٹی جہ یک درزنےء گیش انت، اگاں بی ایس او یک ہاسیں پارٹیء ونگ جوڑ بہ بیت گڑا دومی پارٹی آئیے را پہ وتےء یک ترسے سرپد بیت پرچہ کہ بلوچ ورنہ درست آ پارٹی گون انت، گڑا زاهر انت کہ آوکیں وھدےء ہما پارٹی ہمے نودربراں دیمے برگ کپ ایت، ہمے ترسےء بنیاتے آ پہ وتےء یک دگہ بی ایس او یے جوڑ کن انت، ہمے رنگےء ہرچ پارٹی پہ وتےء یک جتائیں بی ایس او یے جوڑ کنت اگاں دہ پارٹی انت بزائکہ دہ بی ایس او بنت۔ چوشکہ مروچی ہم است انت نیشنل پارٹیء پہ وتےء بی ایس او یے جوڑ کنتگ، مینگل پہ وتےء جتا جوڑ کنتگ۔ اے ڈولےء دگہ شریں کارے باریں ورنہ کت کن انت اگاں ناں بلے ہمک روچےء بنیاتے یکے دومیء سرگاں پرورش انت۔

دومی مسترین جیڑہ، چوشکہ نوجوان باصلاحیت بنت، آہانی تہے بودناکی بیت، وتی امرےء ہسابےء ہرچ کارےء گشاد بنت، اگاں ہمے نوجوان پلیٹ فارم دیگ بہ بیت، چاگرد دیگ بہ بیت کہ اودےء آزاتیں چاگردےء وتی صلاحیتاں کارمرز بہ کنت، پیسلہ سازی بہ کنت، جیڑہ ء جنجالاں وت گیش ء گیوار بہ کنت، گڑا ہمے ورنہ آوکیں بانداتےء یک شریں راہشونےء جوڑ بوت کنت، پہ چاگردےء یک شریں راہبرےء بیت بلے دومی نیمگےء اگاں بی ایس او پارٹیانی ونگ جوڑ بوت گڑا نوجوان وتی صلاحیتانی سرےء کار کنگےء جہ گیشتر چاپلوسی کن انت، چیا کہ آزان انت کہ بی ایس اوے برزےء پارٹی یے است انت۔ ہرچی بہ بیت گڈی پیسلہء پارٹی کنت، گڑا چوشیں ورنہ پہ دیمروئیء واستہ کوشست نہ کن انت، تہنا چاپلوسی ء منافقی کن انت، جہ ایشیء پہ بانداتےء ہچ پیمیں شریں آسر در نئیت، بہ گندئے تہنا چاپلوس جوڑ بنت، چوشکہ مروچی عملی سورتےء ہمے کار بوگےء انت۔ سیمی جیڑہ اگاں بی ایس او پارٹیء ونگ بہ بیت گڑا ہما ڈول کہ پارٹیء راہشون لوٹ انت جہلےء ہما ذہنیت جوڑ بیت۔ نوکیں سوچ، نوکیں ذہنیت ء نوکیں ہیال دیمے نئیت، بلے اگاں بی ایس او یک آزاتیں دروشمےء کار بہ کنت گڑا ورنہاہانی نیامےء نوکیں سوچ، نوکیں ذہنیت ء نوکیں ہیال جوڑ بیت، آہرابےء ہراب ء شرےء شر گش انت، آہانی تہے بدلی آرگےء بودشت مان بیت، آ کوہن ء بے سوبیں پکرےء لیکہپانی سرےء کار نہ کنت۔

سگار پینل: بی ایس اوے آزاتیں لیکہء منوگرانی ہیال ہمیش انت کہ بی ایس او ہمک وھدےء تنظیم ء پارٹیانی گرےء چیلےء جہ پرشت ء پرورش ء اماچ بوتگ، گڑا بی ایس او آزادےء 2014ء سیاسی اڑاندےء توچون چار ئے؟

ابرم بلوچ: وھدے کہ یک چاگردے کسانیں جیڑے پیداک بیت گڑا ھرکس وڑے نہ وڑے متاسر بیت، ھمے وڑ بلوچ جنزے نیامے بوتگیں جیڑہاں بی ایس او الم متاسر بوتگ ۽ دیمے ھم بیت۔ 2014ء اڑاند یا جیڑہ چہ بی ایس او تہی جیڑہانی سوبے پیداک نہ بوتگ بہ گندے ایدگہ پارٹی ۽ تنظیمانی نیامے گر ۽ چیلانی سوبے بی ایس او میت ۽ ھدا متاسر بوتگ۔

سگار پینل: بی ایس او سرے یک دگہ بہتامے ایش است انت کہ بی ایس او ورنہاھانی زندہ ھمستمانے جنجالے پرین ایت، بزائکے آھاں کوشارین ایت ۽ دومی ایش کہ بی ایس او ورنہاھان چہ وانگ ۽ زانگے عملے دور دار ایت، اے باروے تئی ھیال چے انت؟

ابرم بلوچ: منی دلے پیسرے اے گپ گشینگ بہ بیت کہ زندہ جند چہ یے؟ زند ھمیش انت کہ پاکستان پوچ روڈانی سرے ورنہاھان دار ایت ۽ مرگہ کنت، شپے نیم پاساں لوگے دور کنت، ازت ۽ ننگاں لگتھال کنت، بازارانی تہ، دگانی سرے، لیجھاھان لیب ۽ گوازیانی سرے ھرچ جاہے بہ گند بے شپ بہ کن پا کہ پہ دمے بالا کنگے مردمے شزاریگ بہ کن، یا کہ زندگی ھمیش انت کہ ورنہاھانی تہ نشہ ئے عام کتگ ۽ آ بے کار ۽ زوال کتگ انت، دو ٹکے نوکری ۽ ھاترے نوجوان ذہنی نادرہجوڑ کتگ انت، میڈیکل کالج ۽ ایڈمیشن ۽ سی ایس ایس نہ بوگے سرے ورنہاھان ورتکشی ۽ سر کتگ انت، یا کہ زند ھمیش انت کہ نوجوان ھر روچ روڈ ایکسیڈنٹانی میانے ۽ کینسر نادرہی ۽ سوبے مرگے انت۔ ھمے زند انت؟ اگاں زند ایش انت گڑا منی ھیالے چریشی ۽ مرگ شرتر انت۔

منی ھیالے بی ایس او آزادے ورنہاھانے یک آزاتیں زندے داتگ یا کہ آھانے آزاتیں زندے گوازیانگے سکین ئے داتگ۔ یک جتائیں زندے کہ چہ پاکستانے داتگیں گلامیں زندے سرجمے جتا انت ۽ ورنہاھانی زندے ئے ترس ۽ بیھارے آماچ ئے نہ کتگ، بہ گندے آچہ یک مزن ۽ ترسناکیں جنجالے رکینتگ انت، آھانے یک نوکیں زندے بکشاتگ ئے، ورنہاھانے راجی گلامے مارشت داتگ ئے، ورنہاھانے نشہ رکینتگ انت، آھانے وانگے سکین ئے داتگ، چاگردے زمہ واریانی زورگے سکین ئے داتگ، چاگردے زمہ وار ۽ باسمائیں ورنہاھانے جوڑ کتگ انت۔

دومی گپ وانگے بہ بیت منی ھیالے بلوچ ورنہاھانی وانگے سرے چہ بی ایس اوے گیش کار دگہ کسے نہ کتگ، البتہ بی ایس او وانگے نامے سرے بلوچ ورنہاھانے پاکستانی مشینری ۽ بہر جوڑ کنگے ھلاپ انت، وانگے نامے سرے ذہنی گلام جوڑ کنگے ھلاپ انت۔ اے گپے من تچکے گشاں کہ بی ایس او نہ تہنا وانگے نامے سرے بلوچ ورنہاھانی پاکستانی مشینری ۽ بہر جوڑ کنگے ھلاپ انت، بہ گندے آئی ۽ ھلاپے بی ایس او گہگیری ھم کنگے انت ۽ ایشی ۽ دارگے ھاترے بی ایس اوے وس ۽ واکے ھرچ بیت آ وتی جہدے کنت۔ پہ راستیں وانگے ھاترے بی ایس اوے چہ درستان گیش بلوچ ورنہاھانے سکین داتگ انت ۽ داں مرچی ۽ پہ وانگے ھاترے چہ درستان گیش کار بی ایس او کنگے انت کہ بلوچ ورنہاھانے وان انت۔ وتی جند، وتی راجی پجار، وتی ڈیھ ۽ ڈیھ راستیاں سرپد بہ بنت دانگے آھانے وانگے کارآمد بہ بیت۔

سگار پینل: تئی سیاسی سپرے بی ایس او آزادے سیاستے دورانیهے جے پیمیں سیاسی جیڑے ۽ جنجال دیمے اتکگ انت کہ تئی هیالے دیمترے اوں هما دابے جیڑہانی دیمے آهگے گمان است انت، بی ایس او چه جتائیں جیڑہاں وتے جے پیم رکینت کنت؟

ابرم بلوچ: راجی آجوئی جہدے ہرچ گام گوں جیڑے ۽ جنجالاں بندوک انت، راجی جنزے چونیں ہم جیڑے بہ بیت بی ایس او اہم متاسر بیت، بلے منی وتی ہرچی کہ تجربت انت منہمے سرید باں کہ بی ایس او ورنہ وتے ایدگہ پارٹی ۽ تنظیمانی تہی جیڑے ۽ جنجالاں مان مہ گیشین انت ۽ کدی یک مخصوصین تنظیم ۽ پارٹی ۽ پلہ مرزی ۽ مہ کن انت۔ آ راجی آجوئی ۽ جہدے ہوار درستیں پارٹی ۽ تنظیمانی یک ہساب ۽ پلہ مرزی ۽ شرپے بہ کن انت۔ ما گوستگیں وھدے عملی سورتے دیستگ بی ایس او سنگتوں پارٹی ۽ تنظیمانی جیڑہانی تہے وت گوں کنگ یا کہ تہنا یک نیمگے ۽ پلہ مرزی کنگ گڑا چه ایشی ۽ بی ایس او متاسر بوتگ۔ منی گوں بی ایس او سنگتوں دزبندی ہم ہمیش انت کہ آتہنا بی ایس او باسک بہ بنت ۽ گوں بی ایس او پلیٹ فارم ۽ راجی آجوئی جہدے دیمے بہ بر انت، وتی صلاحیتوں راجی آجوئی جنزے دیمروئی ۽ سرے ہرچ بہ کن انت ۽ راجی آجوئی جنزے ہواریں درستیں تنظیم ۽ پارٹیاں یک ہساب ۽ بچار انت ۽ یک ہساب ۽ آہانی حمایت ۽ شرپے بہ کن انت۔

دومی ما عملی سورتے یک چیزے تجربت کنگ آ Comfort Zone ۽ جیڑے انت۔ سنگت وتے کدی Comfort Zone ۽ تہے ایر مہ کن انت، زمہ واری بہ زور انت، زمہ واریاں گوں دل ۽ جان سرجم بہ کن انت، احتیاطے نامے سرے انچو مہ ترس انت کہ کارے جند مہ بیت، آسائش ۽ آرام پسند جوڑ مہ بنت، اگاں سنگتوں پہ وتے Comfort Zone ایر کت گڑا بزائکہ ما وت وتی روتگاں گڈگے این۔

سگار پینل: انچو کہ تو گشتگ ات بی ایس او ورنہ ہمک آزاتی لوٹوکیں ادارے شرپے بہ کن انت، چوشکہ بلوچ جنزے چه یکے گیش آزاتی لوٹوکیں ادارہ وجود دار انت ۽ ہمک ادارے وتی سیاسی طریقہ کار انت، پدا اے انسانی ابرمے بہرے کہ آ اہم چه مخصوصین سوچ ۽ پگر ۽ طریقہ کارے ۽ گیش متاسر بیت، ہمے تضادے چون گیشن ئے، ادے بی ایس او وتے چون میانے داشت کنت؟

ابرم بلوچ: اے گپ راست انت کہ انسانے سیاستے کجام طریقہ کار، پگر، ہیال دوست بنت آیاں چه متاسر بیت بلے یک مخصوصین گلے ۽ طریقہ کاروں چه متاسر بوگے مراد ایش نہ انت کہ دومی ۽ ایر بہ جن یا دومی ۽ ہلاپے بہ رو۔ منی نزیکے بی ایس او ۽ سنگت وتے بی ایس او پابند بہ کن انت، بی ایس او بحیثیت ادارہ راجی آجوئی جنزے گوں ہواریں سیاسی پارٹی ۽ تنظیمے گوں جے پیمے سیادی دارگ لوٹ ایت، آ وتے ہمے تنظیمی پیسلہ پابند بہ کن انت گڑا کما کم بی ایس او جیڑے پیداک نہ بیت بلے اگاں ہرچ سنگتے گلے پیسلہاں چه ابید وتی ذاتی واہش، پسند ۽ ناپسندے بنیاتے آ دگہ تنظیمانی جیڑہانی دزمانجی بہ کنت یا حمایت ۽ مخالفت بہ کنت گڑا منی دلے جیڑے پیداک بیت۔

سگار پینل: کسانیں مدتے بیت کہ بلوچ سیاسی مہلوکء تہء یک ڈسکشنے بندات بوتگ کہ بی ایس او باند انت دوہر یکجاہ بہ بیت، آہانی گورہ بندپتری درور 2006ء بی ایس او انظام (سنگل بی ایس او) انت، چوشیں عملہ گنجائش است انت یا کہ اناں؟ اگاں نہ گڑا سوب جے انت؟ بحیثیت بی ایس او آزادہ کماش تئی ہیال ء لیکہ جے انت؟

ابرم بلوچ: منی ہیالء بی ایس او سیادی گون نظریہء انت۔ بی ایس او آزاد پہ بلوچ راجی آجوئی ء پاکستانی کبزہء ہلاپء جہد کنگء انت ء آدگہ نودربر گروپ پاکستانی کبزہء من انت ء پارلیمانی پارٹیانی ونگ انت۔ اتحاد ء یکجائی گون نظریہ ء پگرہ بوت کنت، نظریہ ء پگرہ یک مہ بنت چوشیں ہچ وڑیں اتحاد ء یکجاہی بوت نہ کنت۔

2006 ء ہبرء کن ئے آئیء درور مئے دیمء انت، بی ایس او انظامء وتء چینکس وهد داشت کت؟ آئیء پرشگء سوب ء تہی جیڑہ مئے ء شمئے دیمء انت۔ آزمانگ 2005 داں 2006 بوتگ، آزمانگء چیز نوک گیشان بوتگ انت، راہ تچک ہوان بوتگ انت، آ وهدء سنگتاں جہد کنگ کہ بہ گندئے جاورانی ہسابء بی ایس او یک بہ بیت ء راجی آجوئی جنزہ دیمروئیء وتی کردء پیلو بہ کنت ء ورنا پارلیمانی پارٹیانی دست چیرہء پاکستانء مشینریء بہر جوڑ مہ بنت، بلے ہما زمانگء ہم آ یکجاہی یک سالےء گیش وتء داشت نہ کنت ء پرش آیت، آزمانگ ء مروچیگیں زمانگء مزنیں پرکے آست انت، آزمانگء چیز نوک گیشگء ات انت، بلے مروچی چیز سرجمء گیش اتگ انت، ہچ وڑیں کنفیوژن ء ابہام نیست، ہر کس بلوچ راجی آجوئی لوٹ ایت اے لکیرہ اے نیمگء انت، ہر کس پاکستانء کبزہء من ایت ء آئی نظامء تہء نند ایت آ لکیرہ آ دیم انت۔

سگار پینل: بی ایس او آزاد وتی لٹریری کارانی تہء براہوی ء بلوچی زبان سرء کار کنگء انت، بلوچستانء ایندگہ کسانیں زبانانی بابتء ہاموشی گندگ بیت سوب جے انت؟

ابرم بلوچ: چوناہا بلوچ سیاسی ادارہانی گورہ لیٹریچر چہ بنداتء اردوے بوتگ انت۔ مئے سیاسی لیٹریچرء تہء اردوے روتگ ہمینکس مہکم بوتگ انت کہ مئے سیاسی مردماں گشتگ بلوچی ء براہوی وانگ نہ بنت، مردم ایشاں سرپد نہ بنت۔ مزنیں جہد ء کوشستء رند نون مئے گورہ سیاسی لیٹریچر بلوچی ء براہویء آہگء انت۔ آ ہم انگت سکیں کسانیں لیولےء بوگء انت، انگت باز کار لوٹ ایت۔ منی ہیالء بلوچ راجء درستیں زبانانی سرء کار بہ بیت، نبشتہ بہ بیت، لیٹریچر بیئت بلے چوشکہ بلوچی ء براہوی مزنیں زبان انت، ایشانی سرء ما آ لیولےء کار کنگء نہ این کہ کار کنگ لوٹ ایت۔ بہ گندئے بلوچی ء براہویء وانگ ء نبشتہ کنگء رواج دیگء سپر دیمترہ مہکم کنگ بہ بیت ء ہمے وتی ماتی زبانانی سرء کار کنگء چاگردء آدگہ زبانانی سرء کار کنگ بہ بیت۔

سگار پینل: بی ایس او آزادہ سرہ باز وھداں چہ وتی مردمانی نیمگہ گلہ کنگ بیت ء دژمنہ نیمگہ پروپیگنڈہ کنگ بیت کہ بی ایس او آزاد گون بلوچ مسلح تنظیمان بندوک انت؟ اے گپ تو بحیثیت چیئرمین چون گیشین ئے؟

ابرم بلوچ: اے گپہ جند چونہا کالونیل پروپیگنڈہ بہرے۔ اے پروپیگنڈہ دو بنکی مکسد انت: یکہ وتی زلم ء زوراکیاں اخلاقی ء قانونی جواز دیگہ، دانکہ کجام ہم وھدہ بی ایس او آزادہ سرہ کریک ڈاؤن کت بہ کنت ء لس مھلوک یا لس نودربرانی میانہ یک جوازے جوڑ بہ بیت، چوشکہ ہمے گشتن کہ ”کسے ء زورآورہ ہلاپہ چیزے کتگ گڑا جنگ بوتگ۔“ نون ہمے دابہ دژمن مارا گشگہ انت ء پدا مئے جندہ مردمان اے گپہ سرہ قائل کنگہ انت کہ بی ایس او آزادہ سرہ کریک ڈاؤن پہ ہک جنگ بوتگ۔ نون ادہ جست ایش انت کہ ہما بلوچ ورنہ آھانی سیادی نہ گون بی ایس او آزادہ بوتگ ء نہ سلاہندیں گلاں دژمنہ اے پرچہ گشتگ انت؟ یا ہما بلوچ استاد ء دانشور کہ آھانی سیادی نہ گون سیاسی گلاں بوتگ ء نہ سلاہندیں گلاں آپرچہ کشگ بوتگ انت؟ یا بلوچ زھگ ء زالبول پرچہ کشگ ء برگ بوگہ انت؟ اے تہنا مئے گوما بوگہ نہ انت سرجمیں کالونیل دپتر ہمے وڑ انت، کالونائزرہ وتی گلامانی کشگ، لٹ ء کٹ کنگ پرک ء درک نہ کنت، آگناہ ء بے گناہ نہ چار ایت آتہنا پجارہ بنیاتہ مردمان گش ایت، گار کنت ء لٹ ء کٹ کنت ء وتی ہمے زوراکیاں پدا اخلاقی جواز دنت۔ پاکستان ہم بلوچان تہنا بلوچ پجارہ بنیاتہ کشگ ء گار کنگہ انت ء پدا آئی اخلاقی جواز دیگہ انت۔

دومی گپ مئے مائندسیٹہ تہ سلاہندیں جہدہ گون بندوکیں مھلوکہ چاگردہ تہ ایندگہ لس سیاسی یا چاگردی مھلوکہ چہ جتا ء سستگیں رنگے ء پیش کنگ ء سلاہندیں جہدہ سکیں ترسناکیں چیزے پیش کنگ دانکہ سلاہندیں جہدہ ء لس مھلوکہ نیامہ دوری پیدا کنگ بہ بیت۔ پاکستان گون اے پروپیگنڈہ سلاہندیں جہدہ انچیں سورتے پیشدارگ لوٹ ایت بزانکہ پاکستان ہرچی زلم ء زوراکی کنگہ انت آئی سبب سلاہندیں جہدہ انت۔ اگاں سلاہندیں جہدہ مہ بیت گڑا پاکستان زلم ء زوراکی نہ کنت۔ پاکستان وتی کبزہ ء زلم ء زوراکیاں جواز دیگہ ہاترہ اے وڑیں پروپیگنڈہ کنت، مئے مھلوکہ کالونیل پروپیگنڈہ سرپد بوگ لوٹ ایت، جیڑہ سلاہندیں جہدہ نہ انت جیڑہ پاکستانی کبزہ انت۔ پاکستان وتی کبزہ ہلاس بہ کنت، چہ مئے زمینہ دربیثت ء بہ روت پدا بلوچان ہچ زلورت نہ بیت گہ سلاہندیں جہدہ بہ کن انت۔

سگار پینل: تئی دلہ استیں وھدہ بی ایس او آزادہ پروگرام وتی تہ سرجم انت یا چوش گشت کن ئے کہ وھدہ لوٹ ء زلورتہ سرجم کنگہ انت، اگاں سرجم انت گڑا کمے تچک ئے بہ کن کہ کجام حسابہ؟ ء اگاں سرجم نہ انت گڑا چہ کنگ لوٹ ایت؟

ابرم بلوچ: پروگرامہ بہ گندئے تنظیمی پالیسیانی سوبہ ما ادہ سرجمہ گیشینت مہ کنیں۔ چونہا سیاستہ ہچ چیز وتی تہ سرجم نہ بیت، آ وھدہ جاورانی حسابہ روم زوران کنت، آھانی تہ نزوری ء ہرابی ہم

بنت۔ بی ایس او پروگرام شہر انت ۽ وتی سرجمیں وس ۽ واک ۽ گون پروگرام سر ۽ عمل کنگ ۽ انت۔ البتہ من سرپد بان کہ بی ایس او نوں لہتیں کوهنیں طور ۽ طریقہ پانی بدل کنگ ۽ زلورت آست، بی ایس او آزاد بلوچ راجی جنزہ بہر انت، بلوچ راجی جنزہ دیمروئی دیگ ۽ ہاترہ نوکیں دور ۽ لہتیں لوٹ ۽ تقاضہ پانی بنیات ۽ پروگرام ۽ تہ کسان ۽ مزین مٹی ۽ بدلی ۽ زلورت آست۔ چوشکہ روایتی سرگرمی ۽ ذمہ واریانی میان ۽ پرک ۽ گشینگ، ہرچ نپر ۽ جتائیں ذمہ واری دیگ، نپرائی بودناکیانی سر ۽ کار کنگ، بلوچ راجی جنزہ ہاترہ یک اسکول ۽ پیم ۽ کار کنگ ۽ دگہ ہمے وڑیں بازیں کسان ۽ مزین مٹ ۽ بدلی ۽ زلورت است انت، بہ گندے اے گپ اد ۽ سرجم ۽ گشینگ مہ بنت۔

سگار پینل: بی ایس او آزاد ۽ سر ۽ اے گلگ ہم مدام دارگ بیت کہ بی ایس او چہ وتی ہد ۽ سیمسراں ڈن کار کنگ ۽ انت، بزاکہ اسٹوڈنٹس پالیٹکس ۽ لکیر ۽ گوازینگ ۽ انت۔ اے بابت ۽ تئی ہیال چی انت؟

ابرم بلوچ: نہ زاناں منی کم زانتی انت یا کہ نزانتکاری، گشت نہ کناں بلے منی ہیال ۽ سیاست ۽ چوشیں فیکسیں لکیر نیست کہ اے لکیر ۽ ادیم اسٹوڈنٹس پالیٹکس ہلاس بیت۔ دومی گپ منی دل ۽ بی ایس او چوشیں کارے نہ کتگ کہ آکار بی ایس او یا اسٹوڈنٹس پالیٹکس ۽ ہد ۽ سیمسراں ڈن بہ بیت۔ اگاں بلوچ ۽ چاگردی جیڑہانی سر، گار ۽ بیگوائیں مردمانی ہاترہ، دژمن ۽ زوراکیانی ہلاپ ۽ روانک کشگ، زہرشانی کنگ یا کہ ایدگہ راجی ۽ چاگردی جیڑہانی سر ۽ گپ کنگ اسٹوڈنٹس پالیٹکس ۽ لکیر ۽ ڈن انت، گڑا پہ اسٹوڈنٹس ۽ واستہ پہ سیاست ۽ کنگ ۽ ہاترہ دگہ چے پشت کپ ایت؟ اسٹوڈنٹس پالیٹکس تہنا پہ ہاسٹل ۽ روم ۽ پیسانی ہاترہ گر ۽ چیل ۽ نام و نہ انت۔

یک گلامیں چاگردے ۽ نودربر ۽ یک آزات ۽ دیمروئی کتگیں چاگردے نودربرانی سیاست ۽ نیام ۽ شپ ۽ روچ ۽ پرک آست۔ یک آزاتیں ۽ دیمروئی کتگیں چاگردے نودربر بہ گندے پہ وتی زندہ کسان کسانیں جیڑہاں گون دلگوش بہ بنت یا آہانی ہاترہ جہد کنگ ۽ بہ بنت بلے گلامیں چاگردے نودربرانی ذمہ واری دو ہمینچو گیش انت۔ اگاں گلامیں چاگردے ۽ نودربرے بہ گش ایت کہ منی جیڑہ تہنا فیس، کلاس ۽ ہاسٹل انت گڑا آ چاگرد گلامی کرزیت۔ مروچی بلوچ چاگرد سرجم ۽ پاکستان ۽ ولگوچ کتگ، نہ زند آست، نہ پچار آست، نہ ننگ ۽ دود آست، اے جاوراں بی ایس او ذمہ واری بیت کہ آچاگردی ۽ راجی جیڑہانی بارو ۽ ورنہاں پہ جہد تیار بہ کنت، ورنہاں راجی ذمہ واریانی زورگ ۽ سکین بہ دنت ۽ آیاں ہمینکس بودناک بہ کنت کہ آ باندا روچ مزین راجی ذمہ واریاں وتی کوپگاں زرت بہ کن انت۔

سگار پینل: تو بلوچ جنزہ ایندگہ ادارہاں گون بی ایس او آزاد ۽ سیادی ۽ چون گشین ئے؟

ابرم بلوچ: بی ایس او بلوچ جنزہ درستیں تنظیم ۽ پارٹیانی جہد ۽ شپ ۽ ازت ۽ کنت ۽ راجی آجوئی ۽ نکتہ ۽

سرءِ درستانی جہدءِ یک حسابءِ شریءِ کنت۔

سگار پینل: بی ایس او آزادءِ چیئرمینءِ حیثیتءِ راجی جنزءِ واستہ تئی اہم ترین ترجیح چے انت؟
اہرم بلوچ: بلوچ راجی جنزءِ Horizontal یا Vertical سورتءِ وانگءِ بدلءِ آئیءِ جتا جتائیں تہرانی تہءِ وانگ
ءِ شنگ ءِ تالان کنگ۔

سگار پینل: بی ایس او آزادءِ سرءِ بندش جنگ بیت، یونیورسٹی ءِ کالجاں ملٹری کیمپس جوڑ
بوٹگ آنت، کیڈٹ کالج روچ پہ روچ گیش بوان آنت، شما اے درگتءِ چے جیڑگءِ ات ءِ اے
جنجالانی دیمپانیءِ واستہ شمتے گورءِ کجام پالیسی آست آنت؟

اہرم بلوچ: اے پالیسانی ہلاپءِ بی ایس اوءِ مدام جہد کتگ کہ نگدی ءِ عملی چاگردے جوڈ کنگ بہ بیت،
مزنیں ہدےءِ داں بی ایس او سوہند ہم بوٹگ بلے چوشکہ دژمن تاکتورتر انت، آئیءِ بازیں عمل سرجم
ہلاس بوت نہ کنت، بلے آئیءِ ہلاپءِ مہلوکءِ تہءِ یا ورنہاہانی تہءِ سرپدی گیش کتگ کہ اے پالیسانی
ہلاپءِ روزانی سرءِ درآہگءِ یا آیندگہ گہگیری طریقہ کارانی بنیادءِ وتی جہدءِ برجہ دارگءِ انت ءِ انگت اے
پالیسانی ہلاپءِ جہد برجہ انت۔

سگار پینل: بلوچ سرڈگارءِ ہمساهگیں ملک ایرانءِ پیسرءِ مذہبی ہکومتءِ نوں افغانستانءِ
تالبانانی ہکومت، چہ ایشیءِ بلوچ چاگرد ءِ بلوچ راجی آجوئی جنزءِ سرءِ چونیں اسرات کپت کن
آنت؟

اہرم بلوچ: چونہا جہانی بستارءِ اے یک ابرمی شے یے بلے ہاسکار ہمساهگیں ملکانی تہءِ کسان ءِ مزنیں
سیاسی، مذہبی، معاشی ءِ چاگردی مٹ ءِ بدلی دومی ملک ءِ راجءِ وتی اسراں دور دنت۔ بلے اے افغانستان
ءِ ایرانءِ جیڑہ جتا جتا انت، ایرانءِ مذہبی ہکومت پنجاہ سالءِ برز انت بلے آئیءِ بلوچ چاگردے سرءِ وتی
مذہبی آسر دور دات نہ کتگ آنت، آئیءِ سوب ایش انت کہ بلوچ چاگرد ایرانءِ چوش پاکستانءِ وڑءِ وتی دژمن
سرپد بیت ءِ اے ابرمی راستی یے کہ وتی دژمنءِ آدت ءِ طور طریقہ کسءِ دوست نہ بنت ءِ نہ چہ آہاں
اسر انداز بیت۔ ہمیشکہ پنجاہ سالءِ پد ہم ما گندگءِ انت کہ ایرانءِ وتی مذہبی اسرات بلوچ چاگردے سرءِ
دور دات نہ کتگ آنت۔ بلے افغانستانءِ جیڑہ جتا انت، افغان تالبانءِ مذہبی پگر بہ گندے بلوچ چاگردے
تچکءِ وتی اسرءِ دور دات مہ کنت بلے چوشکہ چہ ضیاء ہکومتءِ ءِ ہاسکار نائن الیونءِ پد بلوچستانءِ
پاکستان، ”افغانستان جہاد، کشمیر جہاد ءِ ملازم“ ءِ سرءِ سک مزنیں کساسےءِ کار کنگءِ انت ءِ ما اسراتاں

گندگے این کہ چے پیم بلوچ ورنہ لشکر جنگوئی، جیش العدل، داعش، افغان تالبان ء القاعدہ ء آدگہ مذہبی گلاں دیم دیگ بوتگ آنت ء اے گلانی روتگ بلوچستان ء گنڈ کنگ بوتگ ء ایشی ء اسرات بلوچ چاگردے جتا جتائیں دروشماں گندگ بوگے آنت۔

افغانستان ء مذہبی روایات بہ بنت یا ایران ء ملازم یا پاکستان ء مذہبی کلچر ء ملازم اے ہرچ سورت ء پم بلوچ چاگردے تاوان آنت۔ بلوچ چاگردے وتی لوٹ ء تقاضہ آنت، آئی ء وتی رسم ء دود آنت ء زند گوازینگ ء وتی اقدار آنت، آہچ سورت ء گون مذہب ء ملازم بندوک بوت نہ کنت، مذہبی کلچر ء ملازم بلوچ چاگردے بہر ء بانگ کنت، آئی ء پرشت ء پروش ء سبب جوڑ بیت۔ اے نوں بلوچ سیاسی گل ء پارٹیانی پرگرام ء سرے کار دار ایت کہ آچے پیم بلوچ چاگردے رکین آنت، بلے چہ اے اسراتاں ہرچ وڑے رکینگی آنت۔

سگار پینل: بلوچ ورنہاں چے کلوه دیگ لوٹ ئے؟

ابرم بلوچ: بلوچ ورنہ وتی راستیں حیثیت ء سرپد بہ بنت، وتے گون ایدگہ راجانی ورنہاںی چمے مہ چار آنت۔ راجی ء چاگردی ذمہ واریاں بہ زور آنت، ہرچ یک ورنہاںی ہمے سرپد بہ بیت کہ راجی ذمہ واری کجام ہم وڑے دروشمے کہ بنت گڑا الم وتی کوپگاں زورگی آنت، ہچ ورنہ راجی ذمہ واریاں چہ وتے زہر مہ کنت۔ پرچہ کہ اے دور ء نوبت پم بلوچے ہاترے سکیں نازراکیں دورے، اے وهد بلوچے راجی ہستمان ء گون بندوک آنت۔

